

రెండో మందహాసం

రాజశేఖరం దిరువప్పులో కనిపించినది చాలా అమ్మమ్మ. ఈ అవంత విక్రంలో ఏరో ఒక క్షణంలో, అతని ఈ ఇంట్లో ఎవరినీ ఎవరినీ అతను వచ్చేటంటాని. కాని, అతనికి ముట్టామట్టా ఉన్నవాళ్ళుకాని, అతనితో అసీమలో కనిపించే సహోద్యోగులుకాని, అతనితో కాశీలో చదువుతున్న సహోద్యోగులుకాని, చివరికి అతని అమ్మి కాని అతను మంచునందరయ్యగా మారలేదు. అతనితో ది. శి. అసీమలో వాటాగళ్ళమంచి కవి రించిన వది విమిషా అలంకారంగా చెయ్యమంటా,

జీవితం గురించి ఆలోచించే సమయాల్లో రాజశేఖరం చేస్తూన్న కొంత మందిని ఈ విషయం చాలా బాధ చేస్తూనే ఉంది. రాజశేఖరం ఎవరికి అవకాశం ఆలోచించే అవకాశం (మిత్రులందరికీ చిల్లెడు; అతనిమట్టా మనిషికూడా కాదు; చందాలకి వెదిలే తప్పేరకం కాదు; అనవసరంగా ఎవరి గురించి పుకార్లు విని, వినిపించే వారు కాదు. అదీకాక ఉద్యోగంలో చేరిన కొత్తలో అతను సరిగా కైముకి వచ్చేవాడు, ప్రభుత్వం అంగీకరించిన వది విమిషా అలంకారంగా చెయ్యమంటా,

అవతలి వ్యక్తి పురుషుడుగానీ, స్త్రీగానీ, ఆ వ్యక్తిపై ఇష్టంకలిగినపుడు, కౌరిక కలిగినపుడు, ఆ కౌరిక కళ్లలో ఒక వింత కాంతిగా మారుతుంది... మరొక పురుషుని విషయంలో, తన భార్య కళ్లలోనే ఆ కాంతి మెరిస్తే, మందహాసం, జీవితంలో మందుకైనా దొరకదు.

మొదటి రెండు వెలు ఈ మాట అదే పెక్టన్లో (పెక్టన్) ఎవరూ గమనించలేదు. వదికి రావలసిన అస్తినుకీ గంగూరి వదకొందింటికి, బెనర్లీ వదిలంబైకి ఒక రోజు వస్తే ఆ మరునాడు మరో ఇద్దరు ఆ పై ముకీ వచ్చారు. అందుచేత రాజశేఖరాన్ని ఎవ్వరూ ప్రత్యేకం గమనించలేదు.

ఆ తరువాత ఒక సంఘటన జరిగింది. మావరెంట్ భట్టాచార్యి ఒకనాడు ఇంటికి వెళ్లి పాదావిడీలో వర్షి (ద్రామర్ల మనివిపోయి, మరునాడు వది అయ్యేవరకీ తొందరగా చేరుకున్నాడు అనీనుకీ, అరసు చేరి, (ద్రామర్లనించి వర్షి తీసుకుని జేబులో పెట్టుకొని, మనస్తమితంవెండేక రాజశేఖరం కనిపించేడు. సమస్యకం ఆయంకుని, "ఇంత వేగం వచ్చేరేం?" అన్నాడు మావరెంలు.

"నే నెప్పుడూ వదికి రెండు మూడు నిమిషాలు ముందే వస్తాను" అన్నాడు రాజశేఖరం విరాండంబరం గావే.

అదిరివడి, కొంచెం తేరుకుని, "మీరు ఉండేది ఎక్కడ?" అని అడిగేడు మావరెంట్. ఈ విషయంలో కొంత ఎంక్వైరీ అవసరం అనిపించి దళనికీ. "పాలిగంజ్ లో."

"మాధవకూడా అక్కడేనా ఉండడం?"

"నాకు తెలీదు" అన్నాడు రాజశేఖరం.

మామూలు పరిస్థితుల్లో ఈ విషయానికి మావరెంట్ చాలా ప్రాముఖ్యం ఇచ్చేవాడుకాదు. కాని, ఒకటి రెండు రోజుల్లో కొత్త పి. ఏ. జీ. రాష్ట్రీ తీసుకుంటున్నాడు, (పై నింగ్ పూర్తి అయ్యాక. ఈ కొత్త యువకులకు వదిగంటల పనులుంటో పెక్టన్ కి రావడం అలవాటు. ఇప్పటిదాకా అలాటివాళ్ళని చాలా పొర్లు చూసేడు తాను. పెక్టన్ లో ఎవ్వరూ లేకపోతే, ఈ మహానగరంలో ఇదే పరిస్థితి అని నెరసిన తన తల ఇచ్చే అనుభవాల హామీతో, ఇద్దరు ఏడు సంవత్సరాల అనుభవపు క్లాస్ లతో ఈ యువకుల్ని వాస్తవికతకీ తీసుకునిరావడం తనకీ అలవాటు. కాని, కొత్త పి. ఏ. జీ. వచ్చి రాజశేఖరాన్ని చూస్తే, తనకీ కష్టం.

ఈ విషయంలో తక్షణం చర్యతీసుకోవాలని నిర్ణయించేడు మావరెంట్. కాని, ముందర వాచ్ మన్ ఏ పిరి రాజశేఖరం మాట అడిగేడు. అతను రోజూ వదికి ముందు రావడం నిజమే అని నిర్ధారణ అయింది.

12 గంటలకి టీ తాగుతూ మిగిలిన గుమూస్తో అతీ ఉదంతం అంజా చెప్పేడు.

చాలా తర్జన భర్జన అయ్యాక, గుంగూరి రాజశేఖరంవక్కకి కుర్చీ లాక్కుని కూర్చుని, "అదరీ! ఒక అత్యవసర పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఏ సహాయం కావాలి" అని ప్రారంభించి, ఉప్పుది ఉప్పుట్టు చెప్పి, "చేపటినించి కొత్త పి. ఏ. జీ. వస్తాడు కనుక సుప్రసూ మాతోనానా సకాలంలో రావాలి" అని ప్రతిపాదించేడు.

అంతకు నాలుగురోజుల ముందు పార్ట్ జరిగింది కంకెల్లో. ఆ వందర్బులో ఒక జేపూ, ఒక ప్రామా అగ్నివశం చేసిన విషయం ప్రత్యక్షంగా చూశాడు రాజశేఖరం. అదీకాక కృష్ణన్, నౌడయ్య విళ్ళందరితో చాలా స్నేహంగా ఉంటూఉండేవారు. తనేమూ దూరదూరంగా ఉంటూవచ్చాడు. ఈ పరిస్థితులన్నీ మనస్సులో పెట్టుకుని, "అలాగేలే!" అని వెంటనే ఒప్పుకున్నాడు రాజశేఖరం. ఆ పార్ట్ క్లబ్ లో పెక్టన్ నిండా వెలువడింది. ఈ బకవంత్సానికి అందరూ తనవైపు తిరిగి ప్రదర్శనూస్తూ చిరువప్పులు కూడా అతన్ని కదల్చలేకపోయాయి. అప్పటినించి అతనంటే పెక్టన్ లో అందరికీ ఒక 'నెగటివ్' అతి మానం ఏర్పడింది. అతనూ కొంచెంమందితో అప్పుడూ అప్పుడూ మాట్లాడుతున్నాడు.

ఆ తరువాత అతను డేపార్ట్ మెంట్ వరకీ ఒక్క థాన్స్ లో పేసయాడు. కన్సర్వేషన్ వచ్చింది. అతను చాలా జాగా సనిచేస్తూ వస్తుండుకు మూడు బాలుగు పొర్లు పొగడ్లు వచ్చాయి పై నించి. కాని, రాజశేఖరం చిరువప్పు వచ్చగా అతని చుట్టువక్కలవాళ్ళు కూడలేదు. "అతనంటే!" అని తీర్మానించేరు అందరూ. "చిరువప్పు అతనికి చేతకాదు" అన్నాడు. ఆ తరువాత ఆ విషయం అందరూ మరిచిపోయేరు.

రాజశేఖరం తనని కొరణం ఉంటే తప్పకుండా చిరువప్పు వచ్చేవాడు. కాని, అతను అరేళ్లవాడుగా అయి పరికి తండ్రి పోయేడు. ఆ జ్ఞాపకం అతన్ని ఎప్పటికీ వదల్లేదు. ఆ తరువాత కుటుంబంలో అనుభవించిన కష్టవస్థలూ అతను మరిచిపోలేదు. కాలేజీలో ఒక్క మార్కు తేడాతో ఫస్ట్ క్లాస్ లా లేదు. ఎస్. ఏ. లో పాతి టీక్స్ పేసర్ వాడు అతనికి క్షురం వచ్చింది. మర్రి సెకండ్ క్లాస్ వచ్చింది. అప్పటిదాకా తనకన్న ఒక రేంజ్ తక్కువగా వచ్చిన సుందరరావుకీ ఫస్ట్ క్లాస్ వచ్చింది. ఆ మాటా అతన్ని కలవరపెట్టింది. జి. ఏ. ఎస్. వరకీ క్లబ్ లో ఇంటర్వ్యూదాకా పల్లి, అక్కడ చిట్టగా ఓడిపోయిన బాధకన్న, ఎస్. ఏ. లో తనకన్న తక్కువ రేంజ్ వచ్చిన ప్రేమి సెల్క్స్ కావడం అతన్ని మరిచి వదిలించింది. చివరికి అన్నీ జాకపోయి యు. డి. గా చేరవలసినవచ్చిన పరిస్థితి అతనికి చిరువప్పు వచ్చే సహాయం చెయ్యలేదు. ఇక్కడ పి. ఏ. జీ. తనకన్న చిన్నవాడు. అతని పేరు వరదాన. అతనికి రాజశేఖరం అంటే చాలా ఇష్టం. అంచేత తరుచు అవసర విషయాల్లో చర్చకేసం అతన్ని పిలుస్తూ ఉండేవాడు కాని, ఆ పరిస్థితి రాజశేఖరం పొందిన వరాజయాల్ని అతనికి జ్ఞాపకంచేసి, వరదానమీద ఈర్ష్య, కోపం కలగజేయాయి. అప్పటి దిగమింగుతున్న రాజశేఖరం ఎలాగ వస్తుంటాడు?

ఇంటికి....

ది(తం—క. సుదాకర్ (పైదకాకార్)

అతనికి పెళ్లి స్థిరపడినప్పుడుకూడా అతను ఆసనం వెలుపులేదు. అందరికీ మికాయి ఇచ్చి, వారి కుటుంబాంక్షలని నిర్ణయంగానే అందుకున్నాడు. పెళ్లి కుదిరేవరకీ అతను ఆ అమ్మాయిని చూడలేదు. "మాట ఇచ్చేముందు సుప్రసూ పెళ్లి ఏళ్ళని చూసాలి!" అంది తల్లి.

"సుప్రసూ మాకావుగా ఏమీ వచ్చింది. తాఅ" అన్నాడు రాజశేఖరం. అతనికి తల్లిచూడ వరిపూళ్ళ మైన విశ్వాసం ఉంది. అంత విశ్వాసం తనమీదనే లేదు. పిల్ల బంగారుబొమ్మలా ఉందనీ, చాలా పొమ్మంగా ఉందనీ తల్లి చెప్పిన రాజశేఖరం అమెతి ఉంటే ప్రణామీదా చేసుకోలేదు. పెళ్లి తన బిళ్ళల కన్న అమ్మ అందంకోసం అని అతను నిర్ధారణ చేసి కుని, ఆమె నిర్ణయాన్ని మనుచూ అంగీకరించాక, తాతి

ఇచ్చాపురపు జగన్నాధరావు

వెళ్లి ఏం చెయ్యాలని ప్రశ్నించుకుని యథాతథంగా గడవసాగేడు కాలం. అతను ఒకటి రెండు సార్లు గంగూలీ ఇంటికి, ఫటర్లీ ఇంటికి వెళ్లారు. వాళ్ళ భార్యలని చూసి, చాలా చక్కగా ఉన్నారు అని అనుకున్నాడు. తనకి కాబోయే భార్య అంత చక్కగా ఉంటుందని ఆత ననుకోలేదు; ఉండాలని ఆశించలేదు.

రాజశేఖరం హేమలతతో రైలు దిగేసరికి గంగూలీ, ఫటర్లీ తమ భార్యలతో వచ్చి, స్టాప్ సీరమ్ మీద ఆసనికోసం ఎదురుచూస్తూ కనిపించారు. చాలా ఆశ్చర్యపడ్డాడు రాజశేఖరం. వాళ్ళు రెండు పూజ మాలలతో తమని సత్కరించి, హేమలతని ఆందరికీ పరిచయం చేయించారు. అక్కడ ఆందరికీ వచ్చిన భాష ఏ ఒక్కటి లేకపోయినా, అనువాదాలతో కారాక్రమం గడిచిపోయింది.

అయిదు నిమిషాల తరువాత స్త్రీలు ముగ్గురూ మగవాళ్ళకి చాలుగడుగులు వెనక అయ్యారు, బయటికి వదవడంలో.

“బడలో నీ ఆంత అచ్చవ్వ చంతుళ్ళే చూడలేదు!” అన్నాడు గంగూలీ.

“అమె నిజంగానే బంగారు లత” అన్నాడు ఫటర్లీ. రాజశేఖరం వాళ్ళ ముఖాల్లోకి చూశాడు. వాళ్ళ కళ్ళల్లో విచిత్రమైన దేవోరంగు కనిపించిందతనికి. తనని సంతోష పెట్టడానికిమాత్రమే వాళ్ళు తన వధువుని ప్రశంసిస్తున్నారనే చిన్న అనుమానం అతని మనసులోనించి క్షణంలో మాయమై పోయింది.

నిలబడి వెనక వస్తూనే హేమలతని ఈసారి పరీక్షగా గమనించేడు రాజశేఖరం. మిత్రుల శ్రమకుల మధ్య తన వధువు అవ్రయభ్యంగానే ప్రకాశిస్తోంది. అమె అంత అందంగా ఉన్న విషయం రాజశేఖరం ఈ క్షణంలోనే గ్రహించేడు. ఆ క్షణంలోనే అమె కళ్ళు తన కళ్ళని కలుసుకుని మందహాసం చేసేయి. ఒక్కసారి రాజశేఖరం ముఖనిండా వెన్నెలలాటి చిరువచ్చు నాట్యంచేసింది. తన మిత్రుల భావం అతనికి పూర్తిగా అర్థం అయింది. తన భార్యని చూసి వాళ్ళు ప్రియాంగానే ఈర్ష్యపడ్డారు. ఈ పరిస్థితులో అది చాలా సహజంగా కనిపించింది.

ఆ క్షణంలో ఉదయించిన ఆ మందహాసం అతన్ని వదలలేదు, కొంతకాలండాకా.

అసీనులో రాజశేఖరం మునపటికన్నా చాలా ముఖ్యుడై పోయాడు. ఇంతకుముందు అతన్ని కేవలం భరించేవాళ్ళు ఇప్పుడు గౌరవిస్తున్నారు. దీనికి ముఖ్య కారణం అతని కొత్త చిరువచ్చు ముఖం. అది ఒక్కసారిగా అతని వ్యక్తిత్వంలో చాలా మంచి మార్పు తెచ్చింది.

హేమలత వచ్చిన నెలరోజుల తరువాత ఒకనాడు అమెని తీసుకుని రాజశేఖరం వికోర్రియా మెమోరియల్ కి వెళ్ళేడు. రోవలూ బయటా అన్నీ అమెకి చూపించి గార్డెన్ లో చాలాసేపు కూర్చున్నాక, అమెతో ఇంటికి బయలుదేరుతూంటే ఎదురయ్యాడు చరన్ దాస్.

“చాల్స్, శేఖర్!” అని అతనే ముందు పలకరించేడు.

గతించి అవ్వడే నాయిగేళ్ళు... చిత్రం—ముద్దా పార్వతీశం (మదరాసు-44)

“గుడివివింగ్!” అని రాజశేఖరం భార్యని చరన్ దాస్ కి, అతని భార్యకి పరిచయం చేసేడు.

చరన్ దాస్ భార్య చాలా మోటుగా ఉంటుంది. అమె లివ్ స్టిక్ పొద్దులేకుండా వాడుతుంది. ఆమె చాలా ధనవంతుల అమ్మాయి అనీ, అందుకే ఆత నామెని పెళ్ళిచేసుకున్నాడనీ అసీనులో అనేకసార్లు విన్నాడు రాజశేఖరం.

చరన్, అతని భార్య — ఇద్దరూ తన భార్యని పట్టిపట్టిచూస్తూంటే రాజశేఖరానికి చాలా గర్వం ముంచుకుని వచ్చింది. ముఖ్యంగా చరన్ కళ్ళల్లో ఎంతో ఈర్ష్య, బాధ మిళితమై కనిపించాయి. ఆ కళ్ళు నెలరోజులకిందట తన స్నేహితుల కళ్ళని జ్ఞాపకం తెచ్చేయి.

చివరికి తేరుకుని, “వెరీ బార్నింగ్ . . . వెరీ . . .” అన్నాడు చరన్ దాస్.

“ఎప్పుడైతే నా మా ఇంటికి తీసుకుని రండి” అంది శ్రీమతి దాస్.

చివ్ సమాధానం గొడగి, హేమలత చెయ్యి పుచ్చుకుని ముందుకి సాగేడు. ఆ అస్వనం మనసారా వచ్చిందికాదనీ, లాంఛనప్రాయంగా అన్నారనీ అతనికి తెలుసును. కాని, చరన్ దాస్ కళ్ళల్లోని ఈర్ష్యని ఆతను వదలలే జ్ఞాపకం తెచ్చుకుని ఎంతో ఆనందిస్తూ, భార్య ఏం చెబుతూందో వినిపించుకోకుండా డ్రావ్ స్టాండ్ కోసం నడిచేడు.

ఆ రోజునించి చరన్ దాస్ మీద అతనికి కోపం పోయింది. ఆ స్థానంలో ఒక రకమైన జాతి వచ్చింది.

